

Nova Catalunya a Amèrica, durant la guerra d'independència d'Espanya (1641)

Autor:

Data de publicació: 01-05-2010

José Pellicer, durant la guerra de separació de catalans i portuguesos d'Espanya (entre 1639 i 1644 amb Pau Claris a Catalunya), recull des de Madrid (capital dels regnes hispànics a partir de Felip I), els diversos avisos que hi arriben i es fa eco del que hi passa. A part de les notícies sobre l'evolució de la guerra hi ha una notícia força xocant per la historiografia a què estem avesats, això és:

Un capità català bateja un territori amb el nom de Nova Catalunya...

Evidentment el Consell d'Índies de Castella i la Santa Inquisició (que tot ho regeix el mateix), ja faran que el nom i la història futura siguin uns altres. El mateix que li pasà a Bartomeu Casaus (Bartolomé de las Casas) i als predicadors de València que copiaven els manuscrits de la història que ha desaparegut en la narració que ens ha arribat.

La notícia de l'avís que arriba a la cort diu així:

“Aviso de 3 de septiembre de 1641

Prodigios.-Descubrimientos nuevos en América.

En la Compañía de Jesus se está escribiendo sobre la figura de un eclipse de sol que el año pasado acontecio en las Indias, con aspectos y señales bien terribles y raros. También ha venido nueva de que un capitán catalán ha descubierto con las armas de S.M una gran provincia, que llaman Nueva Cataluña, y fundado nuevas poblaciones, y se trata de poner obispo”.

Actualment, a Veneçuela no hi ha una Nueva Cataluña, i si una Barcelona (estat de Anzoategui) que s'havia dit Nueva

Barcelona, segons la divisió territorial històrica de Veneçuela proposada per Joan Orpí i del Pou; militar nascut a Piera (1593) i mort a Nova Barcelona (1645). També batejà Nova Tarragona (1638) una altra ciutat veneçolana, i a la mateixa Veneçuela hi ha la ciutat València. Nova Catalunya comprenia territori extens entre el Cap de Codera i Los Altos de San Felipe de Austria (actualment Cariaco), i de Codera fins a l'Orinoco. De manera general, Orpí pretenia que el sector entre els territoris de la governació de Caracas i de Cumanà—llavors anomenat NuevaAndalucía—, passés a anomenar-se Nova Catalunya, i ho justificava per les fundacions de Nova Barcelona i Nova Tarragona. La petició d'Orpí a Felip III no obtingué resposta, a causa del malestar polític entre Catalunya i la monarquia hispànica. Malgrat tot, la denominació arribà a tenir un cert estat oficiós, com ho revelen alguns documents escrits, entre els quals la coberta d'un informe de l'Audiència de Santo Domingo (1639), sobre la situació de la zona colonitzada per Orpí. Finalment, el 1654 els territoris que havien de constituir la governació de Nova Cataluña passaren a formar part de la jurisdicció de Cumaná.

José Pellicer, d'origen familiar aragonès, fou cronista de Castella (1629), Aragó (1636) i el 1640 Felip III l'anomena Cronista Mayor del Rey. Avisos históricos (Edició de E. Tierno Galván, Madrid, 1965) el recull citat d'on traiem la notícia es considera un precursor del periodisme castellà.

Per més informació:

http://es.wikipedia.org/wiki/José_Pellicer_de_Ossau_Salas_y_Tovar

Josep M. Orteu